

Dosarul nr. 2ra-656/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Ciocana (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Bobeica, reprezentat de avocatul Denis Staruș împotriva Elenei Bobeica cu privire la partajarea în natură a bunului imobil și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni și menținută hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 23 octombrie 2017, Anatolie Bobeica, reprezentat de avocatul Denis Staruș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Bobeica cu privire la partajarea în natură a bunului imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 septembrie 1981, a încheiat căsătoria cu Elena Bobeica, iar la 12 martie 2007, căsătoria a fost desfăcută.

A menționat că, în perioada căsătoriei, au dobândit bunuri imobile amplasate în mun. XXXXX com. XXXXX str. XXXXX și anume, teren nr. cadastral XXXXXX și construcții cu nr. cadastrale XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX.

A comunicat că în temeiul încheierii din 19 mai 2014 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între el și Elena Bobeica, recunoscut dreptul de proprietate comună pe cote-părți, a câte 1/2 cotă-parte pentru fiecare asupra terenului cu numărul cadastral XXXXXX, cu suprafața de 0,0774 ha, situat în mun. XXXXX com. XXXXX str. XXXXX, lui fiindu-i recunoscut dreptul de proprietate exclusivă asupra construcției accesorii cu suprafața de 24,2 m², cu

numărul cadastral XXXXXX, iar pârâtei i-a fost recunoscut dreptul de proprietate exclusivă asupra casei de locuit cu suprafața totală de 105,7 m², cu numărul cadastral XXXXXX, ultima fiind obligată să achite în beneficiul lui suma de 3 500 de euro cu titlu de sultă bănească.

Astfel, începând cu 19 mai 2014, dânsul locuiește în casa cu suprafața de 24,2 m², iar pârâta locuiește în casa cu suprafața de 105,7 m², fiind amplasate pe terenul partajat anterior, iar deoarece nu au ajuns la un compromis în folosirea terenului comun și partajarea acestuia în natură, a considerat reclamantul că este necesară intervenția instanței de judecată.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 366-373 Cod civil, art. 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, partajarea în natură a terenului cu nr. cadastral XXXXXX amplasat în com. XXXXX str. XXXXX mun. XXXXX conform cotelor deținute de coproprietari (1/2 cotă-parte deținută de fiecare) și conform unui mod propus de expert și încasarea din contul pârâtei a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, a fost admisă acțiunea.

A fost încetat dreptul de proprietate comună pe cote-părți a lui Anatolie Bobeica și Elenei Bobeica asupra terenului cu numărul cadastral XXXXXX amplasat în mun. XXXXX com. XXXXX str. XXXXX.

A fost partajat în natură terenul cu numărul cadastral XXXXXX amplasat în mun. XXXXX com. XXXXX str. XXXXX corespunzător cotelor-părți deținute de coproprietarii Anatolie Bobeica și Elena Bobeica în proporție a câte 1/2 pentru fiecare, după cum urmează:

- a fost atribuit în proprietate exclusivă lui Anatolie Bobeica (partea 2) sectorul de teren marcat de punctele 4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-4 (inclusiv sectorul de teren aflat sub construcție), cu suprafața de 387 m², conform tabelului nr. 1 și planului de amplasament a construcțiilor și amenajărilor (anexa nr.1) ce constituie părți integrante a raportului de expertiză extrajudiciară nr. 011 din 17 martie 2018 întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov.

- a fost atribuit în proprietate exclusivă Elenei Bobeica (partea 1) sectorul de teren marcat de punctele 1-2-3-4-5-6-7-8-9-1 (inclusiv sectorul de teren aflat sub construcție), cu suprafața de 387 m², conform tabelului nr. 1 și planului de amplasament a construcțiilor și amenajărilor (anexa nr.1) ce constituie părți integrante a raportului de expertiză extrajudiciară nr. 011 din 17 martie 2018 întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov.

A fost pusă în sarcina lui Anatolie Bobeica, cu consimțământul exprimat de Elena Bobeica, obligația de a înzidi golul de ușă existent în casa de locuit ce aparține Elenei Bobeica de pe terenul în cauză și efectuarea unei alte intrări în casa de locuit a acesteia, prin spargerea ferestrei din coridorul nr. 3 și instalarea ușii conform planului construcției (anexa nr.2) parte integrantă a raportului de expertiză extrajudiciară nr. 011 din 17 martie 2018 întocmit de expertul judiciar Anatolie Achimov.

Au fost încasate de la Elena Bobeica în beneficiul lui Anatolie Bobeica cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 2 500 de lei, taxa de stat în mărime de

3 650 de lei și cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 5 200 de lei, în rest, au fost respinse ca neîntemeiate cheltuielile de asistență juridică ce excedă suma adjudecată.

Prin decizia din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni și menținută hotărârea primei instanțe.

La 5 februarie 2020, Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni a declarat recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor de casare invocate de ea, în actul judecătoresc lipsește o apreciere a argumentelor și probelor invocate de ea, or decizia instanței de apel cuprinde niște înserări ale argumentelor invocate, însă acestea în mod superficial au fost respinse și nu pot fi încadrate într-o analiză obiectivă, multiaspectuală, completă și nepărtinitoare, fiindcă la baza acestora nu există vreo justificare privind respingerea lor.

La fel, în decizia recurată se atestă un pasaj în partea descriptivă, unde instanța a făcut referire total la alte persoane prin care aceștia au uzat de instituția tranzacției de împăcare, pentru care părțile au răspuns negativ.

Tot la capitolul încălcărilor de procedură se atestă și prin neconcordanța în aserțiunile instanței de apel cu privire la prezența participanților la proces, or, instanța într-un aliniat a indicat că participanții la proces nu s-au prezentat, fiind în mod legal citați, motiv pentru care a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora, iar în alineatul de mai jos, se menționează că, ascultând explicațiile participanților la proces, instanța ajunge la concluzia că apelul urmează a fi respins.

A obiectat că instanța de apel a amânat ședința de judecată pentru data de 5 decembrie 2019 ora 10.00, oferind un termen de împăcare părților la proces, însă, deși părțile au anunțat instanței contramandarea ședinței de la ora 10.00 pentru ora 12.00, nu s-a ținut cont de solicitare (măcar că greșiera a confirmat contramandarea) și a examinat pricina în absența participanților, neavând în acest sens vreo confirmare dacă a fost încheiată între părți o tranzacție.

Instanța de apel a omis să se expună și asupra motivului cu privire la faptul că intimatul a formulat un demers în cadrul primei instanțe, prin care a solicitat dispunerea efectuării expertizei judiciare, demers care în general a rămas fără nicio apreciere, fie de respingere, fie de admitere a acestuia.

Instanța de apel a ignorat critica ei privind conținutul expus în dispozitivul hotărârii primei instanțe cu privire la consimțământul exprimat de ea și imposibilitatea executării unei astfel de hotărâri și își motivează soluția pe faptul că responsabilitatea în acest sens a fost acceptată de intimatul Anatolie Bobeica, soluție care nu răspunde la aserțiunea ei, ci mai degrabă reprezintă o abatere vădită de a oferit un răspuns concludent.

A explicat că această dispoziție a hotărârii judecătorești este contrară normei prevăzute la art. 16 alin. (1) CPC, prin faptul că executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi condiționată de consimțământul uneia din părți.

A accentuat recurenta că instanța de apel a ignorat în speță aplicarea prevederilor Legii cu privire la expertiză, Legii cu privire la formarea bunurilor imobile, care apriori nu conține sintagma de partaj așa cum a afirmat instanța de apel, ci doar noțiunea de formare a bunului și a Legii privind autorizarea lucrărilor de construcție, or urmare a emiterii hotărârii primei instanțe, dânsa a prezentat răspunsul Primăriei mun. Chișinău în care expres este indicat că lucrările de înlocuire a intrării în casă urmează a fi autorizate.

La 7 mai 2020, prin intermediul poștei electronice, Anatolie Bobeica, reprezentat de avocatul Denis Staruș a depus referință la recursul declarat de Elena Bobeica, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 februarie 2020 împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Totodată hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

De asemenea, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță, să coincidă cu probele administrate și admise de către instanță și să fie clare, complete și expuse într-o consecutivitate logică.

La caz, instanța de recurs constată, însă, că contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 CPC, decizia instanței de apel conține concluzii contradictorii, expuse într-o formă incertă, astfel decizia neavând putere de convingere.

În acest context se va menționa că, deși pe de o parte instanța de apel, reținând prevederile art. 379 alin. (2) CPC, a dispus examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa participanților la proces, care au fost citați în mod legal, în partea de motivare a deciziei, într-un mod contradictoriu, a indicat că, *audiind explicațiile participanților la proces* și verificând legalitatea hotărârii primei instanțe prin prisma motivelor invocate în cererea de apel și materialelor cauzei, a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de către Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni (f. d. 164).

În același timp, instanța de recurs relevă că instanța de apel într-un mod confuz concluzionând că la adresarea referitor la partajarea bunului imobil pe cale amiabilă pârâții răspund negativ, considerând că sunt limitați în exercitarea drepturilor sale patrimoniale, a reținut că Valerii Timotin, Irina Timotin, Ilinca Timotin și Igor Timotin au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Tacu și Ioana Tacu, prin care a solicitat partajarea în natură a bunului imobil, sub forma terenului pentru construcții cu nr. cadastral 5315304129 situat în satul Bozieni r-nul Hîncești, proporțional cotei fiecărei părți (f. d. 165-166).

Or, prin o astfel de constatare se confirmă superficialitatea examinării de către instanța de apel a cauzei, cât și faptul că instanța nu a intrat în esența obiectului litigiului și a părților la proces, trecând cu vederea că subiecții raportului material litigios în speță sunt Anatolie Bobeica și Elena Bobeica și nu Valerii Timotin, Irina Timotin, Ilinca Timotin, Igor Timotin, Andrei Tacu și Ioana Tacu, iar obiectul material litigios îl constituie terenul cu nr. cadastral XXXXXX amplasat în com. XXXXX str. XXXXX mun. XXXXX și nicidecum terenul pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX situat în satul XXXXX r-nul XXXXX, reținut greșit de către instanța de apel.

Astfel fiind, este evident că în conținutul deciziei contestate există o neconcordanță între afirmațiile instanței de apel, care trebuie să aibă valoare de adevăr, concluziile instanței de apel expuse în decizia recurată fiind contradictorii, fapt inacceptabil conform legislației procedurale.

Drept urmare, întru evitarea încălcării prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, aceste motive din recurs sunt apreciate de instanța de recurs ca unele care duc la admiterea recursului cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, fiind evident că instanța de apel la judecarea cauzei a admis încălcarea normelor de drept procedural, eroarea judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În consecință, analiza celorlalte critici formulate în recurs nu mai este necesară, acestea urmând a fi avute în vedere de către instanța de apel la rejudecarea cauzei.

Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, or eroarea menționată nu poate fi corectată de instanța de recurs

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Elena Bobeica, reprezentată de avocatul Domnița Pagoni.

Se casează decizia din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Bobeica, reprezentat de avocatul Denis Staruș împotriva Elenei Bobeica cu privire la partajarea în natură a bunului imobil și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu